

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE**1. KEMIKAALIN JA SEN VALMISTAJAN, MAAHANTUOJAN TAI MUUN TOIMINNAN HARJOITTAJAN TUNNISTUSTIEDOT****1.1 Kemikaalin tunnistustiedot****Kauppanimi**

KTA 420 Dev Kehitejauhe

Tunnuskoodi

-

1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus**1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**

Valokuvauskemikaali, kehite.

1.2.2 Toimialakoodi

DE222 Painaminen ja painamista palveleva toiminta

1.2.3 Käyttötarkoituskoodi

42 Valokuvauskemikaalit

1.3 Valmistajan, maahantuojan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot**1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**

KTA-Yhtiöt Oy,
 Sorvaajankatu 13,
 00880 Helsinki,
 puh: 09-759 071,
 fax: 09-785 554,
 Y-tunnus: 0809102-3

1.3.3 Ulkomaisen valmistajan tiedot

Tetenal - Photowerk GmbH & Co, Schützenwall 31-35, D-22844 Norderstedt, Germany

1.4 Häät puhelinnumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

09 - 471 977 - 24 h (09-4711 vaihde)

Myrkytystietokeskus, Haartmaninkatu 4, 00290 HELSINKI

2. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**2.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat**

2.1.1 CAS-numero tai muu koodi	2.1.2 Aineosan nimi	2.1.3 Pitoisuus	2.1.4 Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta
7757-83-7 EINECS 231-821-4	Natriumsulfiitti	25-50%	-, R31
123-31-9 EINECS 204-617-8	Hydrokinoni	10- < 25%	Xn, N, R22-40-41-43-50-68
1310-73-2 EINECS 215-185-5	Natriumhydroksidi, 2 - < 5%	2 - <5%	C, R35

Kauppanimi: **KTA 420 Dev Kehitejauhe**

Päiväys 26.6.2003

Edellinen päiväys 11.6.2002

2/7

584-08-7
EINECS
209-529-3

Dikaliumpiknaatti

25-50%

Xi, R36/37/38

2.1.7 Muut tiedot

R-lausekkeiden teksti - katso kohta 16.

3. VAARALLISTEN OMINAISUUKSIEN KUVAUS

R34: Syövyttävää.

R43: Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.

R31: Kehittää myrkyllistä kaasua hapon kanssa.

R40: Epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa (hydrokinoni on luokiteltu syöpää aiheuttavaksi, ryhmään 3, ei näyttöä ihmisellä).

R68: Pysyvien vaurioiden vaara (hydrokinoni on luokiteltu mutageeniseksi, ryhmään 3, ei näyttöä ihmisellä).

4. ENSIAPUOHJEET

4.1 Erityiset ohjeet

Riisuttava tahriintunut vaatetus välittömästi ja hävitettävä se turvallisesti.

4.2 Hengitys

Potilas siirrettävä raittiiseen ilmaan ja pidettävä hänet levossa.

4.3 Iho

Iho pestävä välittömästi saippualla ja vedellä.

4.4 Roiskeet silmiin

Huuhdeltava huolellisesti runsaalla vedellä ja mentävä lääkäriin.

4.5 Nieleminen

Suu huuhdeltava vedellä, jonka jälkeen juotava runsaasti vettä. EI SAA oksennuttaa. Potilas siirrettävä lääkäriin.

4.6 Tietoja lääkärille tai muille ensiapua antaville ammattihenkilöille

-

5. OHJEET TULIPALON VARALTA

5.1 Sopivat sammutusaineet

Vaaho tai jauhekemikaali.

5.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

Täydellä teholla toimiva vesisuihku.

5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa

Tulipalossa muodostuu haitallisia palamiskaasuja; hiilimonoksidia, hiilidioksidia, typen oksideja, rikkioksideja.

5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten

Vältettävä räjähdys- tai palamiskaasujen hengittämistä. Käytettävä hengityslaitetta.

5.5 Muita ohjeita

Tulipalon jäännökset ja saastunut sammutusvesi on otettava talteen ja hävitettävä säädösten mukaisesti.

6. OHJEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖJEN VARALTA

6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä

Käytettävä hengityslaitetta, mikäli muodostuu altistumista höyrylle/pölylle/aerosolille.

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä

Estettävä pääsy maaperään, vesistöön tai pohjaveteen.

6.3 Puhdistusohjeet

Vuodot kerätään mekaanisesti talteen sopiviin astioihin kierrätystä tai hävitystä varten

6.4 Muita ohjeita

-

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI**7.1 Käsittely**

Käsittely: Vältettävä pölyn muodostumista ja kerääntymistä.

7.2 Varastointi

Huolehdittava siitä, että lattia on allastettu. Säilytettävä erikseen hapoista. Säilytettävä viileässä ja kuivassa tilassa tiiviisti suljetuissa astioissa.

7.3 Erityiset käyttötavat

-

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖKOHTAISET SUOJAIMET**8.1 Altistuksen raja-arvot****8.1.1 HTP-arvot****CAS-numero Aineosan nimi**

123-31-9	Hydrokinoni	0,5 mg/m ³ (8 h) , 2002	2 mg/m ³ (15 min)
----------	-------------	---------------------------------------	------------------------------

1310-73-2	Natriumhydroksidi, 2 - < 5%	2 mg/m ³ (8 h) , 2002	
-----------	-----------------------------	-------------------------------------	--

8.1.2 Muut raja-arvot

-

8.1.3 Muissa maissa annettuja raja-arvoja

Valmistaja ilmoittaa seuraavat raja-arvot:
Hydrokinoni: 2 mg/m³, kokonaispöly (TRGS 900, 1997)
Natriumhydroksidi: 2 mg/m³, kokonaispöly, MAK (1997)

8.2 Altistumisen ehkäiseminen**8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta**

Syöminen ja juominen kielletty käsiteltäessä tuotetta.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Lyhytaikaista käsittelyä varten käytettävä suodattimella (tyyppi P3) varustettua hengityssuojainta.

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Käytettävä suojakäsineitä.

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Käytettävä kemikaaleilta suojaavia, tiiviitä suojalaseja.

8.2.1.4 Ihonsuojaus

Emästä kestävä suojavaatetus.

8.2.2 Ympäristöaltistuksen ehkäiseminen

Tuote on kiinteä, jolloin se ei kuulu VOC-direktiivin piiriin (1999/13/EY).

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, hajua)**

Jauhe, valkeahko, hajuton

9.2 Terveiden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot

9.2.1	pH-arvo	10.7 (käyttöliuos)
9.2.2	Kiehumispiste/kiehumisalue	Ei käytettävissä
9.2.3	Leimahduspiste	Ei käytettävissä
9.2.4	Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	Ei käytettävissä
9.2.5	Räjähdsominaisuudet	
9.2.5.1	Alempi räjähdysraja	Ei ilmoitettu
9.2.5.2	Ylempi räjähdysraja	Ei ilmoitettu
9.2.7	Höyrynpaine	-
9.2.8	Suhteellinen tiheys	-
9.2.9	Liukoisuus	
9.2.9.1	Vesiliukoisuus	Liukenee
9.2.9.2	Rasvaliukoisuus (liuotinöljy, yksilöitävä)	-
9.2.10	Jakaantumiskerroin: n-oktanoli/vesi	-
9.2.11	Viskositeetti	-
9.2.12	Höyryntiheys	Ei käytettävissä
9.3	Muut tiedot	
	Tiheys: Ei tunneta	

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1 Vältettävät olosuhteet**

-

10.2 Vältettävät materiaalit

Hapot, hapettimet; joiden kanssa tuote reagoi.

10.3 Vaaralliset hajoamistuotteetHaitalliset hajoamistuotteet: rikkidioksidi (SO₂) ja kohdassa 5 ilmoitetut hiilimonoksidi, hiilidioksidi ja typen oksidit.**11. TERVEYSVAIKUTUKSIIN LIITTYVÄT TIEDOT****11.1 Välitön myrkyllisyys**Tuote on syövyttävää.
Hydrokinoni: LD50: 320 mg/kg, suun kautta, rotta (1).**11.2 Ärsyttävyys ja syövyttävyys**

Tuote on syövyttävää.

11.3 Herkistyminen

Tuote voi aiheuttaa ihon herkistymistä. Tuotetta ei ole testattu.

11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys

-

11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiinHENGITYS: Pöly voi aiheuttaa mekaanista ärsytystä.
IHO: Pöly / roiskeet iholle aiheuttavat syöpymisvaurioita.
PÖLY / ROISKEET SILMIIN: Aiheuttavat syöpymisvaurioita.
NIELEMINEN: Nieltynä tuote aiheuttaa voimakkaita syöpymisvaurioita.**11.6 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot**

Tuote sisältää hydrokinonia, joka on luokiteltu aiheuttavan mahdollisesti syöpää sekä pysyviä vaurioita. Aineluettelon mukaan hydrokinoni on mahdollisesti syöpää aiheuttava, ryhmä 3 ja mutageeninen, ryhmä 3 (ryhmä 3 = ei näyttöä ihmisellä).

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.1 Ekotoksisuus****12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**

Tuotteesta ei ole kokeellisia arvoja.

Hydrokinoni: LC50(96h): 0.044-0.17 mg/l, kala, LC50(48h): 0.05 mg/l, vesikirppu (1). Hydrokinon on luokiteltu erittäin myrkylliseksi vesieliöille. Tuotteessa ainetta on alle 25%, jolloin tuotetta ei tarvitse luokitella seospäätöksen mukaisesti.

12.1.2 Myrkyllisyys muille eliöille

-

12.2 Liikkuvuus

Tuote liukenee veteen.

12.3 Pysyvyys ja hajoavuus**12.3.1 Biologinen hajoavuus**

Tuotteesta ei ole tietoja.

Hydrokinoni on vahvistettu olevan biologisesti hajoava (1).

12.3.2 Kemiallinen hajoavuus

-

12.4 Biokertyvyyspotentiaali

-

12.5 Muut haitalliset vaikutukset

Ei saa päästää ympäristöön ilman monitorointia. Saksalaisen vedenpilaantumislukituksen mukaan tuote on vesistölle haitallista, WGK =2.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELY

Jätteet ja säiliöt on hävitettävä paikallisen viranomaisen hyväksymällä tavalla. Tuote on luokiteltu, jolloin jäte on ongelmajätettä. (Valmistaja on ilmoittanut EY:n jättekoodin: 09 01 01 = vesipohjaiset kehite- ja aktivointiliuokset, joka on ongelmajätettä (YMa 1129/2001), mikäli alueellinen ympäristökeskus ei ole toisin päättänyt). Puhdistamaton pakkaus käsiteltävä kuten ongelmajätettä.

14. KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero	1823
14.2	Pakkausryhmä	II
14.3	Maakuljetukset	
14.3.1	Kuljetusluokka	8,II
14.3.2	Vaaran tunnusnumero	80
14.3.2.1	ADR/RID-Varoituslipukkeet	8
14.3.3	Rahtikirjan mukainen nimitys	Natriumhydroksidi, kiinteä (2- <5%)
14.3.4	Muita tietoja	Voidaan kuljettaa rajoitettuna määränä, mikäli sisäpakkaus on enintään 3 kg ja koko kolli 12 kg
14.4	Merikuljetukset	
14.4.1	IMDG-luokka	8,
14.4.2	Oikea tekninen nimi	Sodium hydroxide, solid (2- <5%)
14.4.2.2	EmS	8-06
14.4.2.3	Pakkausryhmä	II
14.5	Ilmakuljetukset	
14.5.1	ICAO/IATA-luokka	8
14.5.2	Oikea tekninen nimi	Sodium hydroxide, solid (2- <5%)
14.5.3	Muita tietoja	-

15. KEMIKAALEJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

15.1 Varoitusetiketin tietoja

EY-numero -

15.1.1 Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi

C Syövyttävä

15.1.2 Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet

Hydrokinoni

Natriumhydroksidi, 2 - < 5%

15.1.3 R-lausekkeet

R34 Syövyttävää.

R43 Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.

R31 Kehittää myrkyllistä kaasua hapon kanssa.

R40 Epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa.

R68 Pysyvien vaurioiden vaara

15.1.4 S-lausekkeet

S22 Vältettävä pölyn hengittämistä.

S26 Roiskeet silmistä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä ja mentävä lääkäriin.

S36/37/39 Käytettävä sopivaa suojavaatetusta, suojakäsineitä ja silmien- tai kasvonsuojainta.

S45 Onnettomuuden sattua tai tunnettaessa pahoinvointia hakeuduttava heti lääkärin hoitoon (näytettävä tätä etikettiä, mikäli mahdollista).

15.1.5 Eräitä valmisteita koskevat erityisvaatimukset

-

15.2 Kansalliset määräykset

Katso myös Työministeriön päätös syöpäsairauden vaaraa aiheuttavista tekijöistä 838/1993.

16. MUUT TIEDOT

16.1 Luettelo kemikaalia koskevista R-lausekkeista

R22 Terveydelle haitallista nieltynä.

R31 Kehittää myrkyllistä kaasua hapon kanssa.

R35 Voimakkaasti syövyttävää.

R36/37/38 Ärsyttää silmiä, hengityselimiä ja ihoa.

R40 Epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa.

R41 Vakavan silmävaurion vaara.

R43 Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.

R50 Erittäin myrkyllistä vesieliöille.

R68 Pysyvien vaurioiden vaara

16.2 Koulutusohjeet

-

16.3 Käyttörajoitukset

-

16.4 Lisätiedot

KTA-yhtiöt Oy

16.5 Käytetyt tietolähteet

Valmistajan toimittama käyttöturvallisuustiedote 25.2.1999 Reproline 2000 P ja päivitys KTA 420 Developer 19.6.2002.

1) Environmental properties of chemicals, Esa Nikunen et. al, Edita, Helsinki 2000

16.6 Lisäykset, poistot ja muutokset

Tiedotteeseen tehty asetuksen 374/2002 mukaiset päivitykset kohtiin 1,2,7,8,12 ja 16. Myös muihin

Kauppanimi: **KTA 420 Dev Kehitejauhe**

Päiväys 26.6.2003

Edellinen päiväys 11.6.2002

7/7

kohtiin tehty tarkennuksia.

Päiväys

26.6.2003